

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/107/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115210577
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3115210577.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobcu Ing. Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., M. XX, zastúpeného JUDr. Q. R., advokátom so sídlom v C., N. sv. P. XX/XX, proti žalovanej Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. XX, t. č. bytom C., W. W. XX/X, o zaplatenie 211,52 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. marca 2019, č. k. 12C/62/2015-88 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej výrokovej časti I. a vo výrokovej časti III. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu **100 %**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 196,55 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 08.08.2015 do zaplatenia, všetko do 30 dní po právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 85,84 % k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Q. R., advokáta, v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tunajšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti tohto rozsudku určená výška náhrady trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 06.05.2013, domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 211,52 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 06.05.2015 do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že podľa LV č. XXX pre k. ú. C. Q. zo dňa 26.03.2015 i zo dňa 08.03.2019 spoluvlastníkmi domovej nehnuteľnosti a to rodinného domu súp. č. XXX, postavenom na parc. č. XXX, boli žalobca v podiele 2/6-ín, žalovaná v 1/6-ine a P. M., nar. XX.XX.XXXX, zomr. 18.02.2011 v podiele 1/2-ica. Podľa obsahu dedičského konania po poručiťke P. M., dedičmi po nej sú iba jej 2 deti, a to žalobca a žalovaná. Žalobca doporučeným listom zo dňa 12.03.2012 vyzval žalovanú na spolufinancovanie mesačných nákladov na udržiavanie spoločnej domácnosti po 114,- eur za plyn, za október nedoplatok za plyn 308,63 eur, raz za 3 mesiace 15,- eur elektrina, za vodu v októbri nedoplatok 64,28 eur, vo februári 23,57 eur a poplatky za dane a poistenie, avšak bez uvedenia konkrétneho roka. Žalovaná listom zo dňa 20.04.2012 odpovedala na výzvu žalobcu a uviedla, že nemieni mu uhradiť žiadne náklady, pretože on je väčšinový spoluvlastník nehnuteľností, tieto užíva iba on, ona nemá kľúče od domu od septembra 2010 a neužíva ani dom ani príslušené pozemky. Žalobca doporučeným listom zo dňa 23.01.2014 vyzval žalovanú naposledy na osobné stretnutie za účelom riešenia financovania, údržby a užívania spoločného rodinného domu a odpoveď najneskôr do 28.02.2014 pod hrozbou podania žaloby na súd. Žalobca odpoveď žalovanej nepredložil s tvrdením, že nereagovala. Žalobca za žalované obdobie od 01.04.2012 do 31.03.2015 predložil súdu vyúčtovacie faktúry za elektrickú energiu, za dodávky plynu a vody a náklady v súvislosti so zmluvou o poistení domácnosti. Súd prvej

inštancie právne vec posúdil podľa § 139 ods. 2, § 563 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v danej veci nebolo medzi stranami sporné, že sú resp. boli spoluvlastníkmi domovej nehnuteľnosti súp. č. XXX do smrti ich matky P. M. (18.02.2011) v podieloch: žalobca 2/6-iny a žalovaná v 1/6-ine a ich matka v podiele 1/2-ica, pričom ide o nesporné minimálne spoluvlastnícke podiely. Po ukončení konaní ohľadne spoluvlastníckeho podielu ich matky, ktorý bol matkou prevedený na žalobcu, ak nedôjde k dohode medzi stranami sporu, každý z nich má zákonný dedičský podiel vo výške 1/4-iny k celku, teda žalobca je stále väčšinový spoluvlastník. Z listovej korešpondencie strán sporu, uvedenej vyššie vyplýva, že žalobca dal žalovanej ako menšinovému spoluvlastníkovi možnosť zúčastniť sa na procese rozhodovania o úhradách nákladov na elektrinu, plyn, vodu, poistného ako udržiavacích nákladov, ktoré spadajú pod hospodárenie so spoločnou vecou. Žalovaná listom zo dňa 20.04.2012 žalobcovi odpovedala a uviedla, že nie je ochotná platiť žiadne uvedené náklady. Žalobca ako väčšinový spoluvlastník napriek nesúhlasu žalovanej uhradil ním žalované náklady, teda rozhodol vo veci hospodárenia so spoločnou vecou ako väčšinový spoluvlastník podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Týmto bolo platne prijaté rozhodnutie o hospodárení so spoločnou vecou - úhradách udržiavacích nákladov na dom súp. č. XXX a menšinový spoluvlastníci - žalovaná sa musí podrobiť tomuto rozhodnutiu väčšiny aj bez súdneho rozhodnutia. Žalovaná je povinná sa podieľať na úhrade nákladov na údržbu domu vo výške svojho spoluvlastníckeho podielu, v tomto súdnom konaní žalobcom požadovanom podiele 1/6-ina, t.j. do prejednania dedičského podielu po ich matke (1/2-ici). Žalobca má nárok na úhradu nákladov na údržbu, opravu, úpravu vo výške 1/6-iny preukázaných nákladov od žalovanej. Súd následne skúmal, či žalobcom požadované náklady za obdobie od 01.04.2012 do 31.03.2015 boli nákladmi na údržbu, opravu, úpravu rodinného domu č. XXX a v akej výške, pričom vychádzal pritom z dokladov predložených žalobcom. Súd prvej inštancie považoval náklady na kúrenie v zimnom období, elektrinu a vodu za náklady nevyhnutné na zabezpečenie a udržanie spoločnej veci v stave spôsobilom na užívanie, zachovanie jeho funkčnosti a ochrany a zamedzujúce poklesu kvality a hodnoty spoločnej veci. Súd pod pojem hospodárenie so spoločnou vecou nezahrnul náklady v súvislosti s poisťovou zmluvou týkajúcou sa poistenia domácnosti rodinného domu poručiťky P. M., uzavretej za jej života, zrejme ešte ňou, pretože ide o zmluvný vzťah nie medzi spoluvlastníkmi navzájom, ale o zmluvný vzťah medzi vlastníkom (možno žalobcom) a poisťovňou, pričom v prípade plnenia poisťovňa bude plniť a nárok na plnenie má iba poistený (možno žalobca) a nie aj žalovaná. V tejto časti súd žalobu o úhradu poistného v žalovaných sumách 4,98 eur, 21,48 eur, 21,48 eur a 16,50 eur, celkom spolu 69,42 eur zamietol ako nedôvodnú. Súd zahrnul pod pojem hospodárenie so spoločnou vecou udržiavacie náklady na elektrinu v celkovej výške 94,89 eur podľa vyúčtovacích faktúr za obdobie od 01.04.2012 do 31.03.2015 a náklady za vodu za celé žalované obdobie vo výške 51,95 eur podľa predložených dokladov o úhrade. išlo o nie vysoké hodnoty, z čoho vyplývalo, že išlo o udržiavacie náklady. Ďalej súd zahrnul pod pojem hospodárenie so spoločnou vecou náklady na kúrenie - plyn, avšak iba v zimnom období - vo vykurovacom období, ktoré bolo v žalovanom období určené vyhl. č. 630/2005 Z.z. najskôr od 1. septembra a najneskôr do 31.05. nasledujúceho roka s prihliadnutím na vonkajšie teploty. Podľa tejto úpravy súd neuznal žalobcovi náhradu za obdobie od 12.03.2012 do 18.09.2012, t.j. za letné obdobie vo výške 128,35 eur + 20% DPH= 25,67 eur. Do nákladov zahrnul náklady za obdobie od 19.09.2012 do 31.12.2012 (t.j. za zimné obdobie) vo výške 217,49 eur + 20% DPH=43,50 eur, za obdobie od 01.01.2013 do 09.05.2013 (t.j. za zimné obdobie spolu) za spotrebu 722 m³ a za obdobie od 10.05.2013 do 18.09.2013 (t.j. za letné obdobie) za spotrebu 0 m³, spolu 353,63 eur + 20% DPH= 70,73 eur, za obdobie od 19.09.2013 do 31.12.2013 (t.j. za zimné obdobie) vo výške 60,21 eur + 20% DPH = 12,04 eur. Za obdobie od 01.01.2014 do 18.09.2014- 261 dní (t.j. za zimné i letné obdobie spolu) 120,86 eur + 20% DPH= 24,17 eur, súd uznal len alikvotnú časť od 01.01 do 31.05. t.j. za 5 mesiacov z fakturovaných 8,5 mesiacov bez mesačnej fakturácie a to vo výške (= 120,86 eur :8,5 mesiacov x 5 mesiacov) 71,09 eur + 20% DPH= 14,22 eur. Súd priznal náklady za obdobie od 19.09.2014 do 31.12.2014 (t.j. za zimné obdobie) vo výške 93,30 eur + 20% DPH= 18,66 eur a za obdobie od 01.01.2015 do 31.08.2015- za 243 dní vo výške 184,57 eur + 20% DPH= 36,91 eur iba v alikvotnej časti od 01.01. do 31.03.2015 - konca žalovaného obdobia t.j. za 3 mesiace vo výške 69,21 eur + 20% DPH=13,84 eur (= 184,57 eur :8 mesiacov x 3 mesiace). Celková výška súdom uznanej náhrady podľa listinných dôkazov, zahrnutej pod pojem hospodárenie so spoločnou vecou a to udržiavacie náklady za žalované obdobie od 01.04.2012 do 31.03.2015 bola = 94,89 eur (elektrina) + 51,95 eur (voda) + plyn: 217,49 eur + 20% DPH=43,50 eur + 353,63 eur + 20% DPH= 70,73 eur + 60,21 eur + 20% DPH = 12,04 eur + 71,09 eur + 20% DPH= 14,22 eur + 93,30 eur + 20% DPH= 18,66 eur + 69,21 eur + 20% DPH=13,84 eur, spolu za plyn 864,93 eur + 20% DPH=172,99 eur, spolu za plyn 1.037,92 eur. Žalobca požadoval náhradu vo výške 1.032,48 eur, teda o niečo nižšiu, preto súd vychádzal z tejto žalovanej nižšej sumy za plyn. Celkové náklady požadované žalobcom a preukázané listinnými dôkazmi boli vo výške 1.179,32 eur (= 94,89 + 51,95 + 1.032,48). Podiel žalovanej

1/6-ina z celkových žalovaných udržiavacích nákladov predstavuje sumu 196,55 eur (= 1.032,48 eur : 6), ktoré je povinná zaplatiť žalobcovi. Išlo o nie vysoké hodnoty a spotreby, z čoho vyplýva, že ide o udržiavacie náklady na domovú nehnuteľnosť. Na právo žalobcu na úhradu týchto nákladov nemá žiadny vplyv skutočnosť, že žalovaná nemá kľúče od domovej nehnuteľnosti a dom neužíva, pričom žalobca jej v tom nebráni a bol ochotný jej kľúče odovzdať. Žalobca sa domáhal náhrady nákladov iba na domovú nehnuteľnosť, preto sa súd nezaoberal všeobecnými tvrdeniami žalovanej o jej nešpecifikovaných a nepreukázaných výdavkoch na kosenie trávy a úpravy pozemku pri dome. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd priznal pomerne úspešnému žalobcovi proti pomerne neúspešnej žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 85,84% (= úspech žalobcu 92,92% - mínus úspech žalovanej 7,08%).

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, a to z dôvodu, že žalobca uviedol nepravdivé tvrdenia o tom, ako sa o dom stará a zavádzal súd. Ako príklad uviedla starostlivosť žalobcu o dom. Namietala, že súd nebral do úvahy jej účasť na vonkajších prácach okolo domu, keď aj susedia z celej ulice videli, že dvor je pokosený, uprataný a nie ako v súčasnosti. Žalobca nebol schopný pokosiť aspoň dvor od ulice. V roku 2016 žalobca odpojil plyn na chalupe a následne vo februári prišli veľké mrazy, popraskala voda a tým vytopilo chalupu. Žalovaná uviedla, že je ochotná prispieť čiastkou na plyn, pretože vodu a elektrinu nepoužíva. Navrhovala, aby bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správny a zákonný a zároveň založený na úplnom a presvedčivom odôvodnení a odvolacie námietky žalovanej považoval za celkom neopodstatnené a zároveň neobsahujúce akékoľvek právne relevantné skutočnosti, ktorými by mohla byť správnosť rozsudku spochybnená. Podľa žalobcu z odvolania žalovanej nevyplýva žiaden relevantný odvolací dôvod. Žalobca poukázal na to, že všetky ním vynaložené náklady v posudzovanom období, za ktoré predmetný nárok uplatnil, boli riadne preukázané listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktoré žalovaná žiadnym spôsobom nespochybnila a nepreukázala tak ich prípadnú nepravdivosť alebo neúplnosť. K námietkam žalovanej o tom, že súd nevzal do úvahy jej účasť na vonkajších prácach okolo domu pri kosení a upratovaní dvora a záhrady, žalobca uviedol, že žalovaná takéto jej tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala a už z toho dôvodu ani táto jej námietka podľa žalobcu nemôže byť opodstatnená. Ani skutočnosť, že žalovanej bola po začatí sporu v tejto veci zaslaná ďalšia výzva na riešenie vzťahov vyplývajúcich z podielového spoluvlastníctva k príslušným nehnuteľnostiam nemôže mať vplyv na správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zároveň aby žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100%.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej vyhovujúcej časti I. a vo výrokovej časti III. o náhrade trov konania je potrebný podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že žalobca ako väčšinový spoluvlastník predmetnej nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej, napriek nesúhlasu žalovanej, uhradil ním žalované náklady, teda rozhodol vo veci hospodárenia so spoločnou vecou ako väčšinový spoluvlastník podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto bola žalovaná povinná podieľať sa na úhrade nákladov na údržbu domu vo výške svojho spoluvlastníckeho podielu. Súd považoval žalobcom uplatnené náklady na kúrenie v zimnom období, elektrinu a vodu za náklady nevyhnutné na zabezpečenie a udržanie spoločnej veci v stave spôsobilom na užívanie, zachovanie jej funkčnosti a ochrany a zamedzujúce poklesu kvality a hodnoty spoločnej veci, za ktoré žalobcovi patrí náhrada. Pod pojem hospodárenie so spoločnou vecou súd nezahrnul uplatnené náklady na poistenie domácnosti na základe poisťnej zmluvy uzatvorenej poručiiteľkou P.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovanej uvádza nasledovné:

7. Ak sa nehnuteľnosť nachádza v podielovom spoluvlastníctve, nositeľmi práv a povinností sú všetci spoluvlastníci, a to v pomere podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov. V zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Spoluvlastníci sú teda povinní sa spolu podieľať aj na úhrade nákladov na údržbu a opravu spoločnej nehnuteľnosti.

8. Režim hospodárenia so spoločnou vecou pri refundácii nákladov jedného spoluvlastníka vynaložených v súvislosti s opravou a údržbou spoločnej nehnuteľnosti od ostatných spoluvlastníkov bude závisieť od toho, či medzi spoluvlastníkmi existovala dohoda o náhrade predmetných nákladov alebo nie. Ak by dohoda neexistovala, je potrebné rozlíšiť, o aký druh údržby, či opráv v danej veci išlo, a teda je potrebné rozlišovať, či išlo o nevyhnutné opravy alebo údržbu, na vynaloženie ktorých nie je potrebný súhlas všetkých spoluvlastníkov s právom toho, kto tieto náklady vynaložil na ich náhradu od ostatných spoluvlastníkov. Rovnako je potrebné v prípade týchto nákladov rozlíšiť prípad, keď o hospodárení so spoločnou vecou rozhodol majoritný spoluvlastník na základe princípu majorizácie za súčasného dodržania možnosti ostatných spoluvlastníkov podieľať sa na rozhodovacom procese ohľadne týchto nákladov. V prípade rozhodovania majoritného spoluvlastníka tak nie je potrebný súhlas ostatných spoluvlastníkov a navyše je možné pod hospodárenie so spoločnou vecou zahrnúť aj náklady, ktoré presahujú rámec nevyhnutných nákladov na údržbu a opravu spoločnej veci.

9. Procesná obrana žalovanej spočívala v námietkach, že žalovaná predmetnú nehnuteľnosť neužíva a navyše sa podieľala na údržbe predmetnej nehnuteľnosti, napr. tak, že pravidelne kosila a hrabala trávu na dvore, pričom namietala, že súd túto skutočnosť nezohľadnil.

10. V konaní nebolo sporné, že majoritným spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je žalobca. Žalobca teda z princípu majorizácie bol oprávnený sám rozhodnúť o hospodárení so spoločnou vecou. Medzi spoluvlastníkmi neexistovala dohoda o úhrade nákladov na hospodárenie so spoločnou vecou. Žalobca v konaní preukázal, že vynaložil náklady na údržbu rodinného domu č. XXX v k.ú. C. Q. za obdobie od XX.XX.XXXX do 31.03.2015. Žalobca žalovanú viackrát vyzval, aby sa zúčastnila na rozhodovacom procese týkajúcom sa uvedených nákladov. Žalovaná mala ako minoritný spoluvlastník možnosť zúčastniť sa rozhodovania o úhrade týchto nákladov, a preto tiež ako spoluvlastník spoločnej veci je povinná podieľať sa na úhradách súvisiacich s hospodárením so spoločnou vecou.

11. Aj keď užívanie spoločnej veci je jedným zo základných oprávnení podielového spoluvlastníka, nemusí byť vždy toto právo naplnené. Užívanie spoločnej veci môže byť upravené tak, že jednotliví spoluvlastníci užívajú niektoré vycílené časti spoločnej veci, že jeden spoluvlastník užíva celú vec, že jednotliví spoluvlastníci užívajú vec striedavo v časových obdobiach a môže to byť aj kombinácia týchto spôsobov. Majoritný spoluvlastník tiež môže rozhodnúť o spôsobe užívania nehnuteľnosti a prípadne vylúčiť minoritného spoluvlastníka z jeho užívania. Zákon však špeciálne neupravuje povinnosti spoluvlastníka v súvislosti s užívaním nehnuteľnosti. Povinnosti spoluvlastníka vo vzťahu k hospodáreniu so spoločnou vecou sú zachované aj vtedy, ak spoluvlastník predmetnú nehnuteľnosť neužíva. Tu je potrebné rozlíšiť povinnosť spoluvlastníka od jeho práva na zodpovedajúcu náhradu za to, že predmetnú nehnuteľnosť nemohol užívať. Žalovaná je preto povinná podieľať sa na úhrade nákladov na hospodárenie so spoločnou vecou aj v prípade, keď predmetnú nehnuteľnosť neužíva. Žalovaná zároveň neprodukovala žiaden dôkaz o tom, že by jej procesná obrana mohla byť kompenzačnou námietkou na jej prípadné právo na zodpovedajúcu náhradu za neužívanie nehnuteľnosti, ak by táto nehnuteľnosť bola výlučne užívaná žalobcom.

12. Rovnako tak odvolací súd za nedôvodnú posúdil námietku žalovanej týkajúcu sa jej procesnej obrany ohľadne započítania nákladov vynaložených na údržbu spoločnej nehnuteľnosti. Žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, aké náklady na údržbu spoločnej nehnuteľnosti jej v tejto súvislosti vznikli. Žalovaná tak neuniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania týchto jej nákladov, ktoré by bolo možné zohľadniť. Zároveň však odvolací súd dopĺňa, že tak ako je uvedené vyššie, žalovaná by musela preukázať, že išlo o náklady nevyhnutne vynaložené na hospodárenie so spoločnou vecou, alebo náklady vynaložené so súhlasom žalobcu, keďže žalovaná nie je majoritným spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Odvolací súd má tiež za to, že prípadné náklady na kosenie a údržbu trávy a porastov bez ďalších okolností nie je možné považovať za náklady nevyhnutné.

13. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej výrokovej časti I. a výrokovej časti III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).